

 Norske Redningshunder Norwegian Search and Rescue Dogs Norwegian Search and Rescue Team	<i>Norske Redningshunder er en landsomfattende, frivillig, humanitær redningsorganisasjon. Organisasjonen utdanner hunder og hundeførere til bruk i redningstjenesten, og organiserer beredskap for disse ekvipasjene gjennom kontakt med hovedredningssentralene og lokale politimyndigheter. Organisasjonen er landsomfattende og inndelt i distriktsorganisasjoner som har sitt virke innenfor geografisk avgrensede områder. Ved behov utkalles ekvipasjer også over distriktsgrensene.</i> <i>Norwegian Search and Rescue Team (NORSAR) er Norges bidrag til søk og redningsoppdrag ved større katastrofer som inntreffer i urbane strøk. NORSAR har kompetanse og utstyr som raskt kan alarmeres og sendes til katastrofeområdet.</i> <i>En anmodning om internasjonal bistand vil normalt gå gjennom FN og videre til Utenriksdepartementet. De vil raskt kunne ta en avgjørelse om å sende NORSAR, og i løpet av få timer vil et team på 35 – 40 personer, 9 spesialtrente hunder og 8 - 10 tonn utstyr være i luften. Hele operasjonen blir iverksatt og styrt fra Utenriksdepartementet.</i> <i>NORSAR er et samarbeid mellom organisasjonen Norske Redningshunder, Oslo Brann og Redningsetat, og Norsk Luftambulans. Gjennom sine respektive fagfelter utfyller man hverandre og har satt sammen et konsept som er spesialdesignet for å lete etter overlevende, redde dem ut av ruinene og yte nødvendig førstehjelp.</i> <i>Et oppdrag kan vare i opptil 10 dager fra man reiser til man er hjemme igjen. I den perioden er NORSAR selvforsynt og skal være i stand til å utføre søk og redningsoperasjoner 24 timer i døgnet.</i>
---	---

15.02.2014

Høring Brannstudien

Norske redningshunder har ved Hovedstyret og Teamleder NORSAR hatt en gjennomgang av Brannstudien og har spesielt sett på kapittel 16 med underpunkter 16.5 og 16.6 og har følgende uttalelse;

Historikk

Opprettelsen av NORSAR

I et historisk perspektiv ble utdanningen av ruinhunder i Norge initiert av DSB på 60 tallet. Den første nasjonale utdanningen fant sted på Sivilforsvarets skole på Starum i 1968, her deltok 5 ekvipasjer fra Foreningen Norske Lavinehunder (FNL) senere Norske Redningshunder (NRH) og 5 ekvipasjer fra Norske Politihundelag (NPHL). På disse kursene var det og deltakelse av Sivilforsvarets personell i forhold til brann og redning. Disse kursene varte i en fire års tid og falt bort etter at Sivilforsvaret fikk reduserte bevilgninger og måtte fokusere mer på sine primær oppgaver.

Etter dette var det det frivillige initiativ som holdt liv i ruinhundetreningen i Norge, men likevel med et samarbeid med noen lokale Sivilforsvars enheter. Det var og et samarbeid med de Danske Redningshunder. Dette arbeidet var sporadisk til slutten av 70 tallet, og man kan vel si at mye av arbeidet lå nede. På slutten av 80-tallet- begynnelsen av 90-tallet vekkes ideen til live igjen. Dette etter et stort engasjement fra enkelte hundeførere og ny interesse i Direktoratet for sivilt beredskap.

Allerede da så man på et samarbeid med de andre nordiske landene. Hovedsakelig for at sivilforsvar, beredskap og redningstjeneste var bygd opp noenlunde likt. Samtidig var de nordiske landene engasjerte i internasjonalt humanitært arbeid. Det ble satt ned en arbeidsgruppe for å se på et samarbeid, man konkluderte med at det var grunnlag for samarbeid, men så skjedde ikke i ettertid. Arbeidet førte imidlertid til at det ble inngått en avtale mellom NRH og Direktoratet for sivilt beredskap.

Parallelt med- og på grunn av dette vokser det frem at stort engasjement på Østlandsområdet innenfor NRH i forhold til å etablere en internasjonal beredskapsstyrke. NRH (den gang FNL) blir allerede i 1988 forespurt av Norsk Folkehjelp om å stille med hunder til katastrofesøk i Armenia. Det ble ingen utreise til dette, men man så at her er det et behov, og et behov vi kan være med på å dekke. Etter dette begynte INSARAG tanken å vokse frem, først under forkortelsen UNDRO.

Det jobbes i flere år og i 1991 får man til de første godkjenninger av ruinekvipasjer i samarbeid med svenskene. Samtidig ekspandere NRH sitt internasjonale kontaktnett, både innenfor katastrofesøk og generelt redningshundearbeid. I august 1999 rammer et stort jordskjelv Tyrkia. Norge blir bedt om bistand, og sender da et søksteam fra NRH, bestående av hovedsakelig hundeevipasjer. Teamet gjorde en formidabel innsatts og man så at ekipasjene holdt et høyt internasjonalt nivå. Det ble umiddelbart etter dette oppdraget klart at det må etableres et komplett søks og redningsenhet og man må lage en komplett beredskapsplan. I desember 1999 er NRH deltakere på et større INSARAG møte i Tyskland hvor vi fikk informasjon om INSARAG og det internasjonale nettverk. Resultatet ble opprettelsen av Norwegian Search and Rescue Team (NORSAR) med NRH, Oslo Brann og redningsetat (OBRE) og Norsk Luftambulans (NLA).

NORSAR har som kjent kun vært på et internasjonalt oppdrag, dette i Bam i 2003. Dette betyr ikke at behovet for NORSAR's tjenester ikke har vært tilstede, men at UD ikke har villet benytte NORSAR's kompetanse. NORSAR har i perioden frem til i dag opprettholdt et stort beredskapsnivå. Dette gjennom femten øvelser, en sertifisering og iverksetting av beredskap fjorten ganger ved internasjonale hendelser. Samtidig har NORSAR eller deler av NORSAR vært i nasjonal bruk fire ganger, Bardu 2006, Ålesund 2008, Sjursøya 2010 og Oslo 2011.

I 2008 får NORSAR sin klassifisering som et medium USAR team. Teamet blir da klassifisert etter INSARAG guidelines. Klassifiseringssystem skal sikre lik kompetanse og oppbygging av team som skal i innsats. Det anbefales samtidig fra FN at nasjonale team følger samme klassifiseringssystem, jamfør INSARAG guidelines. INSARAG guidelines er fundamentert på FN resolusjon 57/150 2002 som er underskrevet av Norge.

<http://www.insarag.org/en/about/ga-resolution.html>

Fremtidig organisering

Overskriften i studiets punkt 16.6 er betegnelsen CBRNe benyttet, (Chemical, Biological, Radioactive, Nuclear and explosives pkt. 9.4.5 i studiet). Dette har etter vårt syn lite å gjøre med et Urban Search and Rescue, USAR team å gjøre. Team som utøver arbeid innenfor feltene CBRNe og USAR har en vesentlig forskjellig kompetanse, er trent og utstyrt forskjellig. I all internasjonal litteratur og beredskapsplanlegging er dette to vidt forskjellige ting. Vi ser selvfølgelig nødvendigheten og viktigheten ved å opprette egne eller felles nordiske CBRNe team, men vi er skeptiske til sammenblandingen.

På bakgrunn av viktigheten av kompetansebygging gjennom internasjonal kontakt og innsatts ser NRH det viktig at NORSAR består som en internasjonal og nasjonal enhet. NORSAR er basert på frivillighet som resten av bærebjelken i den norske redningstjeneste. Regjeringserklæringen sier også klart at den frivillige innsats skal

styrkes. Når man ser gevinsten av dette i forhold til bygging av nasjonal kompetanse mener vi at det burde være uproblematisk å finne finansiering. Et samarbeid mellom de forskjellige bevilgende myndigheter burde få til en løsning på dette. Dersom staten skulle dekket alle kostnadene ved å ha et operativt kompetanseriktig USAR team ville kostnadene vært mange ganger større enn vi har i dag.

NRH er positive til at man vil bruke NORSAR modellen for oppbygging av en nasjonal ressurs. Slik NRH forstår brannstudien, så ser man viktigheten av å opprettholde kompetansen som NORSAR representerer. Vi ser det som meget viktig at man bruker NORSAR modellen og kompetansen i å bygge opp nasjonale så vel som lokale ressurser. Det nevnes i punkt 16.5 at man ønsker å bygge opp enheter for redning i sammenraste konstruksjoner, ved naturhendelser, ved vanskelig tilgjengelige områder mm. NORSAR innehar i dag denne kompetanse. NORSAR innehar denne kompetanse på grunn av at det er et INSARAG klassifisert USAR team.

Brannstudiet omtaler FN konseptet uten å utdype hva dette egentlig er og hvilke forpliktelser Norge har. INSARAG guidlines er en komplett beskrivelse av hva et USAR team er, hvordan det skal organiseres, hvordan det skal opptre ved hendelser og hvilke kompetansekrav som stilles. Guidlinen er den eneste manual som benyttes over hele verden. I FN rapporten fra jordskjelvet i Haiti kommer det klart frem at land som arbeidet og var organisert i henhold til INSARAG guidlines også utførte den beste innsats og samarbeidet godt.

INSARAG guidlines inneholder også IEC (R) sertifisering. En egen håndbok er utarbeidet som har en sjekkliste på hva de sertifiserte team skal være i stand til å gjennomføre. Dette er svært omfattende og sikrer den rette kompetanse og kvalitet på et USAR team. NORSAR har gjennom flere år levert kvalifisert personell til INSARAG's sertifiseringsteam. INSARAG guidlines kan rekvireres hos OCHA, FCSS i Genève.

I denne sammenheng vil det være ekstremt viktig å fremdeles ha den tette internasjonale tilknytning vi har i dag. Mye av denne kontakten og erfaringsutveksling skjer på frivillig basis, noe som er kostnadsbesparende for norske myndigheter. Vi ønsker derfor at NORSAR og i fremtiden skal bestå som et internasjonalt sertifisert USAR-team. Dette for å være et bidrag til det internasjonale samfunn og for å sikre den nasjonale kompetansebyggingen. Vi tror at den nasjonale gevinst vil være større enn utgiften i forhold til å holde NORSAR sertifisert.

Nordisk samarbeid

NRH ser og positivt på et tettere nordisk samarbeid, som nevnes i punkt 16.6. Det er og helt naturlig for oss å gjøre det. Vi har allerede en avtale med USAR-teamet fra Island om å stille med hunderesurser til deres team. Vi har og hatt et tett samarbeid med svenskene i forhold til sertifiseringen, og vi har vært på øvelse i Finland. Derimot ser vi utfordringen i å etablere en felles Nordisk enhet. Særlig på grunn av ulik dimensjonering, organisering, geografiske forhold og ikke minst tidligere erfaringer.

I denne sammenheng er det viktig å påpeke at alle nordiske teamene er INSARAG sertifiserte. Island og Norge er sertifisert som medium team. Sverige, Finland og Danmark som heavy team. Forskjellen ligger i bemanning, utstyrsoppsett og kapasitet. Dette skaper forskjellige utfordringer i forhold til organisering og logistikk. Et medium team vil blant annet ha raskere responstid en et heavy team, men ha kortere operasjonstid. Island var for eksempel det første teamet som landet på Haiti. Vi mener derfor at et felles nordisk team vil være uhensiktsmessig, men vi må ha et nært samarbeid.

Noe av det særegne med NORSAR i forhold til de andre nordiske land er at NORSAR har spredt hundekompetansen over hele Norge. Dette gir oss en unik motivasjon for å jobbe med katastrofesøk, og vil være et godt utgangspunkt for oppbygging av lokale ressurser. Vi ser derimot faren for at med et felles nordisk team vil ressursene bli sentralisert og vi mister da en viktig motivasjonsfaktor for deltakelse lokalt.

Vi mener alle medlemslandene i INSARAG bør ha et kvalifisert team klar for innsats. Ved større hendelser internasjonalt og nasjonalt vil behovet for kvalifiserte og sertifiserte team være større enn det som finnes. Vi ser at det å fremdeles ha et sertifisert team i Norge vil være positivt for et nordisk samarbeid. Ved spesielle hendelser både nasjonalt og internasjonalt vil man kunne bruke ressurser om hverandre i de forskjellige teamene, noe det og er fokus på ved øvelser. Hvis de nordiske landene samarbeider i forhold til sertifiseringene vil dette og være kostnadsbesparende.

Frivillighet ligger til grunn for oppbygging av den norske redningstjenesten, og gir Norge en spesiell egenart, vi er positive til at brannstudien vektlegger dette. Våre mannskaper legger ned årlig tusenvis av timer på aksjoner, treninger og beredskap for redningstjenesten. Vi er stolte av å være med på den «nasjonale dugnaden» som den norske redningstjenesten har blitt beskrevet som av flere Justisministere.

Vi håper at vårt høringsinnspill blir tatt med og vektlagt i det videre arbeidet med Brannstudiet.

Hilsen

For Hovedstyret Norske Redningshunder

Morten B.S. Kvammen

Teamleder NORSAR

Ove Syslak